

Крайник Г. С.

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
кандидат юридичних наук, асистент кафедри кримінального права № 1*

**ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО
ПРИВЕДЕННЯ ПОКАРАННЯ У ЧАСТИНІ 4 СТАТТІ 220¹, У ЧАСТИНІ
1 СТАТТІ 220² ТА У ЧАСТИНІ 1 СТАТТІ 365² КРИМІНАЛЬНОГО
КОДЕКСУ УКРАЇНИ У ВІДПОВІДНІСТЬ ДО ПОЛОЖЕНЬ СТАТТІ 55
КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ»**

Проект цього Закону України розробив Григорій Сергійович Крайник, він був рекомендований кафедрою кримінального права № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (витяг із протоколу засідання кафедри № 3 від 8 листопада 2016 р.) та направлений до Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Верховної Ради України.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку» Кримінальний кодекс України (далі - КК України) біло доповнено статтями 220¹ та 220², а також було внесено зміни до частини першої статті 365² КК України [Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку : Закон України від 16 липня 2015 р. № 629-УШ // Відомості Верхов. Ради України. - 2015. - № 43. - Ст. 386].

Чинна редакція КК України:

- 1) покарання у частині 4 статті 220¹ КК України: «...з обмеженням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до десяти років»;
- 2) покарання у частині 1 статті 220² КК України: «...з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до десяти років»;
- 3) покарання у частині 1 статті 365² КК України: «з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до десяти років» [Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення

системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку : Закон України від 16 липня 2015 р. № 629-УШ // Відомості Верхов. Ради України. - 2015. - № 43. - Ст. 386].

У розділі X Загальної частини Кримінального кодексу України «Покарання та його види» вказане покарання, передбачене статтею 55 КК України, - «позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю». Відповідно до частини 1 статті 55 Кримінального кодексу України, позбавлення права обіймати певні посади *або* займатися певною діяльністю як додаткове покарання призначається від одного до *трьох* років [Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341 -III // Відомості Верхов. Ради України. - 2001. - № 25-26. - Ст. 131].

По-перше, покарання у виді обмеження права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю (міститься у ч. 4 статті 220¹ КК України) відсутнє у розділі X Загальної частини Кримінального кодексу України «Покарання та його види». Натомість є покарання, передбачене статтею 55 КК України, - «позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю» [Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III // Відомості Верхов. Ради України. - 2001. - № 25-26. - Ст. 131].

Згідно з правовими висновками Верховного Суду України (наприклад, наданими у Висновках Верховного Суду України, викладених у рішеннях, прийнятих за результатами розгляду справ про перегляд судового рішення з підстав, передбачених ч. 1 ст. 400¹² КПК України, за 2010-2011 роки [всошІ^оу.иа/сіепІв/уви/уви.пвОфОоситепІв)/], постанові Верховного Суду України від 4 квітня 2011 р., головуєчий - Пилипчук П. П.; у постанові Верховного Суду України від 12 вересня 2011 р., головуєчий - Кузьменко О. Т.) норми Особливої частини КК України мають базуватися на нормах Загальної частини КК України, які мають пріоритет у застосуванні [sc.gov.ua/].

По-друге, строк до десяти років відсутній у додаткових покараннях. Відповідно до частини 1 статті 55 Кримінального кодексу України, позбавлення

права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як додаткове покарання призначається від одного до *трьох* років [Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341 -III // Відомості Верхов. Ради України. - 2001. - № 25-26. - Ст. 131].

По-третє, суди на даний момент позбавлені можливості призначити зазначене додаткове покарання у частині 4 статті 220¹ КК України, оскільки воно відсутнє у розділі X Загальної частини Кримінального кодексу України «Покарання та його види». Якщо суд призначить додаткове покарання, що вказане на даний час у частині чотири статті 220¹ КК України, вирок буде визнаний незаконним, оскільки буде суперечити положенням частини 1 статті 55 КК України. Так само незаконним буде вирок за частиною 1 статті 220² та частиною 1 статті 365² КК України у разі призначення покарання у виді позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк від трьох до десяти років.

Отже, замість теперішніх видів та розмірів покарань у частині 4 статті 220¹, частині 1 статті 220² та у частині 1 статті 365² КК України, пропонуються такі зміни до КК України:

- 1) покарання у частині 4 статті 220¹ КК України: «...з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років».
- 2) покарання у частині 1 статті 220² КК України: «з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років»;
- 3) покарання у частині 1 статті 365² КК України: «...з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років».

Ці зміни є необхідними для несуперечливого призначення додаткового покарання у виді позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (враховує зміст ст. 55 КК України). Для цього слід невідкладно прийняти Закон України «Про приведення покарання у частині 4 статті 220¹, у частині 1 статті 220² та у частині 1 статті 365² Кримінального кодексу України у відповідність до положень статті 55 Кримінального кодексу України», розроблений кандидатом юридичних наук Г. С. Крайником.

Також явно недостатньою є робота: 1) науковців у галузі права, котрі зміст

своїх наукових досліджень не втілюють у проекти Законів України та не надають колегам з Верховної Ради України та 2) народних депутатів України та їх помічників, котрі цураються консультацій фахівців при підготовці проектів Законів України, не надаючи, наприклад, проекти Законів України щодо змін до Кримінального кодексу України на розгляд колективам провідних юридичних навчальних закладів України.